

Lærerkredsen Faaborg-Midtfyn, Kerteminde og Nyborg

Mundtlig beretning

Generalforsamling den 1. marts

Af formand Peter Lund Andersen

2018

Indledning

Folkeskolen er under hårdt pres i disse år. Andelen af elever i fri og privatskoler stiger, som en direkte konsekvens af skiftende regeringers stedmoderlige behandling af folkets skole. Kommunernes til stadighed mere skræbete økonomi er en af hovedårsagerne, men det står ikke alene. For samtidig med at vi skal spare som aldrig før presser inklusionsudfordringen, læringsmålstyringen og generelt dårligere arbejdsvilkår for vore medlemmer. Økonomistyringen er tilsyneladende blevet vigtigere end skolens indhold, vi har brug for at fokus igen bliver elevernes alsidige udvikling og dannelse.

OK18

Dagen efter Danmarks Lærerforenings kongres i oktober måned kunne vi meddele kommunernes landsforening at samtlige fagforeninger på det offentlige område forlanger reelle forhandlinger om lærernes arbejdstid. Der blev sat pres på KL med en musketer-ed om at ingen andre organisationer går i gang med forhandlingerne, før vi er i realitetsforhandlinger. Danmarks lærerforenings overenskomstkrav til arbejdstid er at lærerne skal have regler der modsvarer hvad andre kommunalt ansatte har. Vi vil også have aftalte regler om arbejdstid, i stedet for at blive ved med at være reguleret af en lov. Det er dette krav vi har de andres opbakning til.

Straks efter nytår trådte musketereden i kraft. Forhandlingerne på alle andre områder var sat på stand by i tre uger, indtil Anders Bondo kunne meddele, at der nu var tale om reelle forhandlinger. Imidlertid viste det sig dog hurtigt at KL og Moderniseringsstyrelsen alligevel ikke spillede aktivt med i forhandlingerne. Det har derfor været en kamp, overhovedet at få KL til at forholde sig til vore krav om arbejdstid, de har med deres egne ord "nogle meget dybfølte holdninger til det spørgsmål". I praksis betyder det, at de synes vældig godt om lov 409.

Lærernes arbejdstid er imidlertid ikke den eneste knast i forhandlingerne. Den generelle lønudvikling, den betalte frokostpause og retten til seniordage skiller også parterne.

Fredag d. 23 februar brød forhandlingerne på det statslige område sammen, og ganske som forventet fulgte kommuner og regioner samme spor med forhandlingssammenbrud mandag og tirsdag i denne uge. Strejkevarslet for ca. 10 % af de offentligt ansatte forventes afsendt inden for få dage, og en evt. konflikt kan gå i gang i starten af april. I den mellemliggende periode vil Forligsinstitutionen dog forsøge at mægle mellem parterne for at finde frem til et kompromis. Forligskvinden har af to omgange mulighed for at udskyde en konflikt, hvis hun mener der fortsat er muligheder for at nå til enighed.

KL og Moderniseringsstyrelsens adfærd og kommunikation i og omkring forhandlingerne er stærkt kritisabel. Spilleregler ændres, man forsøger at snyde på vægten, man fremstiller et billede af umulige og bagstræberiske fagforeninger og forkælede offentligt ansatte. Med andre ord spiller man hasard med den danske aftalemodel. Den danske aftalemodel sikrer ro på arbejdspladserne

mellem overenskomstforhandlingerne, til gengæld for aftalte vilkår på arbejdspladserne. Forestil jer et scenarie hvor vi frit kunne nedlægge arbejdet når det passede os. Ind imellem ville det måske føles befriende, men ville det være godt for det danske samfund? – ville det være en konkurrencefordel for landet? Nej, bestemt ikke - Det ville undergrave stabiliteten og trygheden i vores samfund. Og det er svært at se hvem der ville have glæde af det. KL og Moderniseringsstyrelsen prøver at splitte både fagbevægelsen og befolkningen. Derfor vil jeg appellere til at vi har forstærket fokus på at holde sammen. Både som Danmarks Lærerforening, men også som offentligt ansatte. Vi står stærkest sammen!

Fagbevægelsens fremtid

Fagbevægelsen har spillet en central rolle i opbygningen af vort demokrati og vort velfærdssamfund. Men i de seneste årtier er fagbevægelsen blevet svækket. Mange fagforbund har mistet medlemmer, nogle steder pga. af utilfredshed og en knap så fællesskabsorienteret tilgang til arbejdslivet, andre steder fordi der simpelthen er færre stillinger indenfor området. Danmarks Lærerforening hører til den sidste gruppe. Vi holder fast i en meget høj organisationsprocent, men der bliver samlet set færre lærere i folkeskolen. I vores Lærerkreds betyder det konkret, at vi på ti år har mistet over tyve procent af vores aktive medlemmer. Simpelthen fordi stillingerne er sparet væk.

Når fagbevægelsen som helhed har mistet indflydelse, kan det aflæses direkte i de mange forringelser almindelige mennesker har oplevet i de sidste 10-15 år. Som eksempler kan nævnes forringede vilkår ved sygdom, arbejdsløshed, efterløn og pension - et markant større arbejdspress og hermed nedslidning af arbejdsstyrken – en udsultet offentlig sektor som bevidst sejles agterud, til fordel for en privat sektor – som har alle tilbud på hylden – for dem der kan betale. Dette er stærkt bekymrende, og et udtryk for at vores samfundsmodel er under pres. For fagbevægelsen er det et ” final call ”! Hvis ikke vi er i stand til at påvirke samfundet mod det bedre, er vi i fare for at miste vores eksistensberettigelse.

Samtidig med at fagbevægelsen er blevet svækket, har man oprustet på arbejdsgiversiden. Således har Dansk arbejdsgiverforening ansat et stort antal lobbyister som har til opgave at påvirke hvert enkelt medlem af folketinget.

Der er ingen tvivl om, at arbejdsgiverne har haft stor succes med deres satsning på lobbyisme, og derfor må fagbevægelsen kunne hamle op med dem på dette punkt, hvis vi skal gøre os nogen forhåbninger om at fremme lønmodtagersynspunkter i den politiske beslutningsproces. Men som med mange andre ting er problemet at skaffe tilstrækkeligt med ressourcer til at kunne løfte opgaven.

Et andet vigtigt parameter for fremtidens fagbevægelse er vores evne til at stå sammen. Der vil selvfølgelig være områder hvor de enkelte fagforbund har særinteresser, men på de brede strøg må vi stå mere samlet, hvis vi skal have succes. Derfor har der i de seneste par år været ført drøftelser, og afprøvet muligheder for at samle de to store hovedorganisationer LO og FTF. Denne

proces er nu kommet dertil, at begge hovedorganisationer har indkaldt til ekstraordinære kongresser d. 13 April. På disse kongresser skal det afgøres om de to hovedorganisationer skal slås sammen til en stor organisation med omkring 1,5 mio. medlemmer. Danmarks Lærerforening går stærkt ind for en sammenlægning, da det vil kunne sikre med mere samlet og slagkraftig fagbevægelse.

På lokalt plan har vi også haft processen tæt inde på livet. Jeg er medlem af regionsbestyrelsen i FTF, og i sommers blev jeg helt ekstraordinært tilbudt en plads i LO-Sydfyns bestyrelse. Jeg takkede naturligvis ja til tilbuddet, og har derfor siden kunnet følge debatten fra begge sider af bordet. Når jeg vælger at bruge min kostbare tid på disse repræsentationer, er det fordi det skaber værdi for foreningen at sidde med ved bordene. Det brede netværk man får, giver mulighed for at udbrede kendskabet til Danmarks lærerforening politik. Det er ikke uvæsentligt når vi for eksempel gerne vil have de andre fagforbunds opbakning til vores mærkesag omkring arbejdstid, eller hvis vi gerne vil kunne samle kræfterne overfor vores modpart i kommunerne. Samtidig skal vi være klar til at give de andre en håndsrækning, når der er behov for det.

Pædagogiske forhold

Der er en magtkamp i gang mellem kommunerne og staten. Stridspunktet er helt enkelt: hvem bestemmer over folkeskolen? Mens Folketinget skriver folkeskoleloven, omtaler man sig fra kommunal side som "skoleejere" og derfor mener man også at kunne bestemme form og indhold i skolens hverdag. Derfor var det en rød klud i ansigtet på mange kommuner, at undervisningsminister Merete Risager sammen med Anders Bondo Christensen i sommers udsendte et "frihedsbrev" til lærere og børnehaveklasseledere i Folkeskolen. I brevet blev Lærere og børnehaveklasseledere opfordret til at bruge deres frihed til selv at udvælge metode og indhold i undervisningen. Brevet blev et startskud til det begyndende opgør med det styringsregime vi har været underlagt fra kommunernes side de senere år. Kritikken af læringsmålstyring og læringsplatforme er taget til i styrke. Keld Skovmand der på baggrund af forskning i området har skrevet sin Phd. var meget klar i mælet, da vi i efteråret havde hyret ham til at holde foredrag "læringsplatformene er direkte skadelige for elevernes udbytte af undervisningen". Derfor er det med glæde vi kan konstatere at flere kommuner nu afsøger muligheden for at gøre læringsplatformene til et frivilligt arbejdsredskab for lærerne. Senest har Århus kommune ansøgt i undervisningsministeriet. Svaret fra ministeren kom øjeblikkeligt "I behøver ikke spørge om lov, kommunerne kan frit afskaffe tvungen brug af læringsplatforme" Med denne udtalelse i hånden, vil det blive lettere for os som kreds at opfordre vore tre kommuner til at følge eksemplet fra Århus.

Der er ligeledes glædeligt at Folketinget har besluttet at reducere antallet af bindende mål, således at videns og færdighedsmålene nu er vejledende. Også på dette punkt har kommunerne strittet imod, men det ændrer ikke på at arbejdet med at implementere ændringen er sat i gang. Danmarks Lærerforening har fået en solid repræsentation i en rådgivningsgruppe, der skal understøtte implementeringen. Der arbejdes hårdt på at ændre fælles mål fra at være et

styringsredskab, til at være et didaktisk redskab som kan støtte os i vores arbejde. For at understøtte dette arbejde planlægges der i denne tid en række møder rundt om i landet, hvor lærere fra udvalgte skoler vil blive inviteret til at deltage. Der er tale om et relativt stort projekt, så derfor er 8 skoler i vore tre kommuner blevet udtrukket. Fra hver af de udtrukne skoler skal skoleleder og TR samt 4 andre lærere deltage.

En sidste og lige så glædelig udvikling er at undervisningsministeriet ikke længere anbefaler læringsmålstyret undervisning. Den anbefaling der blev udformet under Christine Antorini, er nu fjernet fra ministeriets hjemmeside. Det er et klart signal til kommunerne! Og jeg ser det som en af kredsens vigtigste opgave at sørge for at budskabet når frem til de ansvarlige kommunalpolitikere og embedsfolk.

Arbejds miljøforhold:

Det er hårdt arbejde at være offentligt ansat i disse år. År efter år skal der findes nye steder at spare. Det bliver ganske vidst kaldt udviklingsstrategier eller effektiviseringer, men til syvende og sidst handler det om at få mere arbejde ud af medarbejderne til samme pris. Der er tilsyneladende ingen grænser for hvad man kan nå, når bare det kaldes noget nyt og smart!

Men der er en pris at betale. På kredskontoret har vi kontakt til mange medlemmer som er ramt af nedslidning eller stress. En hverdag med mange undervisningstimer, manglende forberedelsestid, manglende samarbejdstid, udfordringer med inklusion, diverse pædagogiske "hurraprojekter" kombineret med en evig dårlig samvittighed over ikke at kunne nå sine opgaver – sætter sine spor.

For den enkelte er det et stort helbreds mæssigt og økonomisk problem, og for samfundet er det en katastrofe når dygtige og engagerede lærere må forlade folkeskolen som følge af en alt for høj arbejdsbyrde. Dette problem har allerhøjeste prioritet for Danmarks lærerforening. Kommunernes landsforening burde også være bekymrede, desværre virker det som om at der skal endnu større rekrutteringsproblemer til, før de kommer ud af busken.

Vi har høj kvalitet i vores sagsbehandling, og hjælper vores medlemmer videre når de er kommet i en svær situation. Men at ændre de bagvedliggende grunde til nedslidningen har fortsat også høj prioritet i vores politiske arbejde.

Medlemmernes arbejdsforhold.

I Faaborg-Midtfyn kommune indgik vi sidste forår en arbejdstidsaftale. Aftalen sikrer blandt andet et loft over antallet af undervisningstimer, en pulje af tid til dele af lærernes individuelle forberedelse, øget fleksibilitet og bestemmelser for skoleårets planlægning. Alt i alt kan vi være rigtig godt tilfredse med aftalen, som også er blevet bemærket i foreningen centralt. Det er mit indtryk at arbejdstidsaftalen har haft en positiv effekt på arbejds miljøet i kommunen.

Kerteminde kommune administreres fortsat efter forståelsespapiret som blev indgået i 2014. Fra kredsens side er vi glade for at forståelsespapiret har overlevet de massive besparelser

Kerteminde kommune har gennemført de senere år. Men når det er sagt, vil vi arbejde for at forståelsespapiret styrkes i årene fremover. Vi er fuldt bevidst om at det tilstræbte max. Undervisningstimetallet er under pres, og derfor kræver det en økonomisk prioritering af folkeskolen. Da kredsen før kommunalvalget holdt vælgermøde i Kerteminde, var der da også velvilje til dette fra begge sider af det politiske spektrum.

På vores vælgermøde i Nyborg kort før kommunalvalget, spurgte jeg borgmesteren, om vi ikke snart skulle åbne op for at lave en lokalaftale for Nyborg kommune. Han svar var desværre et klart nej. Hvis vi skal have forbedret forholdene for vore medlemmer i Nyborg, skal det ske gennem de centrale overenskomstforhandlinger. Det er klar snak, men det er samtidigt helt uforståeligt at vi som den eneste faggruppe ikke må forhandle vores vilkår. Et politisk flertal i Nyborg kommune insisterer på at følge KL i tykt og tyndt.

Det politiske arbejde

Lærerkredsen søger politisk indflydelse af mange veje. Vi påvirker naturligvis gennem MED-systemet, hvor vore kredsstyrelsesmedlemmer repræsenterer foreningen. Samspelet mellem vore repræsentanter på alle tre MED-niveauer er essentielt for at vi kan lykkes med at øve indflydelse. Blandt derfor holder vi løbende lokale møder med tillidsrepræsentanterne, for at klæde dem på til arbejdet. Eksempelvis er det vigtigt at vi kan præstere en nogenlunde samlet tilgang til budgetprocessen i kommunen.

Når vi engagerer os i initiativer som "Danmark for Velfærd" og "Velfærdsalliancen" er det med vore overordnede mål for øje. Vi skal sikre grundlaget for en stærk folkeskole, som både elever og lærere kan trives i.

Derudover tager vi i stigende grad kontakt til lokalpolitikere i vore kommuner. Dette område har høj politisk prioritet i hele foreningen, og bliver blandt andet udmøntet ved et skærpet fokus på, at lægge pres på KL gennem påvirkning på lokalt niveau.

Kampen om folkeskolens fremtid kører for fuld kraft. Både centralt og lokalt arbejder vi for at kommende generationer også har en folkeskole som samlingspunkt. Man siger at skolen er et spejl af samfundet, og at man ikke kan diskutere hvilken skole man vil have, uden også at diskutere hvilket samfund man vil have. Endnu kan vi sige at vi har en folkeskole, hvor over 80 procent af de danske skoleelever mødes på kryds og tværs af social og uddannelsesmæssig baggrund. Det skaber en sammenhængskraft i vores land, og understøtter et økonomisk lige samfund. Men tingene går i den gale retning i disse år, stadigt flere forældre vælger at sætte deres børn i privatskole. Den siddende regering understøtter denne udvikling så godt den formår. Fri og privatskolernes tilskud er blevet forøget i finansloven tre år i træk, uden at en ekstra krone tildeles folkeskolen. Forsøger man bevidst at skabe en samfundsudvikling, hvor befolkningen bliver splittet? Forsøger man at gøre folkeskolen til et sted for dem der ikke har råd til andet? I så fald er der endnu mere grund til at kæmpe imod. Vores velfærdssamfund står og falder med sammenholdet i befolkningen. Også af den grund er det vigtigt at vi ved OK18 får skabt en ny start for folkeskolen. Danmarks Lærereforening har om nogen en interesse i at folkeskolen består.

Afrunding:

Afslutningsvis vil jeg sige stor tak for samarbejdet i det forgangne år. Tak til de ansatte, tak til tillidsrepræsentanterne og kredsstyrelsen og ikke mindst tak til medlemmerne.

Der skal også lyde en stor tak til kredsens pensionistudvalg. I laver et stort og engageret stykke arbejde, I har en stor del af æren for at kredsen har så mange medlemmer af pensionistfraktionen.

Jeg skal hermed overgive beretningen til generalforsamlingens behandling.